

Historie og avlsbeskrivelse 1995

Såne Får, Danmark.

Foreningen er stiftet i 1991 med det formål, at avle og udbrede kendskab til anvendelse af Såne får.

Historien om de sorte får fra bredden af Esrum sø.

Fårene har fået navnet Såne, fordi avlen startede i Såne nær Tikøb ved Esrum sø. Såne hed i Valdemar den Stores tid Sande By, og denne blev i 1174 foræret til de munke, som biskop Absalon havde fået til Danmark for at udbrede kristendommen. Munkene opførte Esrum kloster ved hjælp af indtægterne fra Sandejordene.

Såne får avledes fra 1971, som en krydsning mellem Shropshire og Karakul. Denne krydsning betinger den sortbrune farve, som er karakteristisk for Såne får. Lidt senere blev den oprindelige krydsning tilført Rygja, hvilket øgede vomkapaciteten og forbedrede uldkvaliteten.

Såne får er avlet med specielt henblik på landskabspleje, men avisarbejdet har også været præget af tanken om både god uld og god kødkvalitet.

Racens avlsmål generelt.

Efter de danske og europæiske myndigheders godkendelse af racen i 1991 har foreningen formuleret de præcise avlsmål, som skal være opfyldt for at få dyr optaget i stambøgerne.

Stambogen er opbygget i overensstemmelse med de krav, der er stillet til stambøger i landbrugsministeriets bekendtgørelse nr.156 af 14.3.1991.

I praksis føres stambogen af Dansk Fåreavl på grundlag af den almindelige dataregistrering i denne forenings regie. Det er dog ikke nødvendigt hverken at være medlem af Dansk Fåreavl eller Såne Danmark for at få dyr bedømt eller indført i stambogen.

I øvrigt er det værd at fremhæve, at Såne får er den eneste danske fårace, der er godkendt indtil videre.

Beskrivelse af Sånefårets eksterior og retningslinier for avl

Hovedet skal være sort med smal pande og vandretstillede ører. Der må ikke være horn og uld skal være bag ørerne. Kroppen skal have en god længde, bredde og dybde. Hermed menes, at længden skal være mindst to gange bredden, og at højden på kroppen skal være lidt mere end bredden. Normalt vil man ikke være i tvivl når man ser et godt Såne får, det virker nemlig harmonisk i sin statur. Lemmerne skal virke robuste, og når dyret bevæger sig, vil man med det samme se, at det egner sig til en hvilken som helst arealtype.

Idealet er skematisk:

På forsiden af denne brochure ses et fint eksemplar af Såneracen. Man skal lægge mærke til ryggen og det robuste udseende som iøvrigt kan beskrives således:

Ryggen skal være let svajet med højere liggende kryds. Krydset skal være bredt og hældende. Vomkapaciteten skal være stor, så fåret er sikret en god udnyttelse af selv mindre værdifuldt foder.

Det forventes, at fåret ikke ved normalt fodertilskud og mineralforsyning har behov for at æde bærk og lignende.

Yveret skal være velophængt og have to ikke for store patter. Bipatter må ikke forekomme på avlsdyr.

Set fra siden skal forbenene være lige. Bagbenene skal derimod have en passende vinkel i leddene, så fåret går let og ubesværet. Der må ikke være uld på benene, og lårfylden skal være middelstor. Klovene skal være sorte.

Uldproduktionen skal være stor, således at fåret kan gå ude hele vinteren uden for stort foderforbrug. Ulden er ensartet og spændstig, en blød og glansfuld enkelthårstype, som er velegnet til håndspinding.

Såne får fødes sorte, men bliver hurtigt brune i en varm nuance med sort bund. Efter nogle år begynder ulden at gråne for i en alder af 7 - 8 år at være lysegråt. Hoved og lemmer forbliver dog sorte.

Vægten skal for væddere være fra 90 – 120 kg., for får 65 – 85 kg. For lam efter 120 dage skal vægten være ca. 40 kg.

Ved individafprøvning i 1992 var tilvæksten pr. dag 419 gram i gennemsnit fra 60 til 120 dage. Denne tilvækst skal tilstræbes forøget.

En gimmer skal give eet lam, medens får skal give to lam.

Fårene skal kunne læmme selv og mælkeproduktion og -indhold skal kunne klare to lam uden tilskud. Lammene skal have en fødselsvægt på ca. 4,5 kg. Den samlede lammeproduktion pr. får efter 120 dage fra læmning vil da være ca. 80 kg. ved 2 lam.

Almen beskrivelse

En flok Såne får er et smukt, nuanceret syn i naturen.

Såne fåret har et dejligt roligt temperament, og er derfor nemt at passe.

Som regel er det helt uproblematisk at have en flok Såne får, da frugtbarheden er god, læmningerne går af sig selv og lammedødeligheden er lav. Fårene læmmer een gang om året.

Lammene trives udmærket ved modermælk, græs og urter af enhver slags, hvilket giver en meget mager og velsmagende kød kvalitet, der er kendetegnet ved mørhed og forbavsende ringe svind ved tilberedning.

Når lammene slagtes – som regel i alderen 6 – 8 måneder – er den slagtede vægt fra 20 til 28 kg.

Fårene kan gå ude hele året, blot der er gode læforhold, idet der er en god uldproduktion.

Ulden er et-lags uld, som er blød, finfibret og glansfuld, hvilket gør den velegnet til spinding direkte uden kartning.

Fårene klippes een gang om året, som regel om foråret inden læmning i april/maj.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til foreningens formand:

Hanne Sømod eller: _____
Græstedvej 32
3200 Helsingør
Tlf. 48 79 74 30
Fax 48 79 79 46 _____